

Bruselj, 19. januar 2024
(OR. en)

5428/24

**Medinstitucionalna zadeva:
2023/0463(COD)**

AG 6
JAI 60
FREMP 17
DISINFO 5
HYBRID 3
MI 43
DATAPROTECT 19
AUDIO 6
CONSOM 17
TELECOM 11
CODEC 82
IA 14

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva: Zakonodajni sveženj „obramba evropske demokracije“
– orientacijska razprava

1. Komisija je 12. decembra 2023 sprejela sveženj „obramba demokracije“. Sestavljajo ga:
 - i. sporočilo Komisije o obrambi demokracije¹;
 - ii. predlog nove direktive glede preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav² (v nadaljnjem besedilu: predlagana direktiva);
 - iii. predlog uredbe o spremembi uredb (EU) št. 1024/2012 in (EU) 2018/1724³, ki je priložen predlagani direktivi;
 - iv. ocena učinka⁴, ki spremlja oba zakonodajna predloga iz točk (ii) in (iii);

¹ Dok. 16935/23 + ADD 1.

² Dok. 16889/23 + ADD 1 + ADD 2.

³ Dok. 17076/23.

⁴ Dok. 16889/23 + ADD 3 + ADD 4; dok. 17076/23 ADD 1 + ADD 2.

- v. priporočilo Komisije o vključujočih in odpornih volilnih procesih v Uniji ter krepitvi evropskega značaja in učinkovite izvedbe volitev v Evropski parlament;
 - vi. priporočilo Komisije o spodbujanju udejstvovanja in učinkovite udeležbe državljanov in organizacij civilne družbe v procesih oblikovanja javnih politik.
2. Komisija je glavne elemente svežnja, vključno s predlagano direktivo in priloženo oceno učinka, predstavila na seji Delovne skupine za splošne zadeve 9. januarja 2024, priporočili pa 11. januarja.
 3. Na seji Delovne skupine za splošne zadeve 23. januarja bo potekala predhodna razprava o predlagani direktivi v obliki vprašanj in odgovorov , pri čemer bodo imele delegacije možnost Komisiji postavljati vprašanja in jo prositi za pojasnila.
 4. Za usmerjanje pregleda svežnja in zlasti podrobnega pregleda predlagane direktive bo na seji Sveta za splošne zadeve 29. januarja potekala orientacijska razprava . Predsedstvo je za usmerjanje orientacijske razprave pripravilo delovni dokument z vprašanji.
 5. Odbor stalnih predstavnikov naj se seznani z navedenim delovnim dokumentom in vprašanji v njem iz priloge k temu dopisu in jih pošlje Svetu.
-

DELOVNI DOKUMENT PREDSEDSTVA

I. UVOD

Splošno sporočilo o svežnju za obrambo demokracije ima dvojni cilj, in sicer po eni strani predstaviti zakonodajna predloga in priporočili, po drugi strani pa pregledati napredek, dosežen od leta 2020 v zvezi z akcijskim načrtom za evropsko demokracijo.

Pri pregledu izvajanja akcijskega načrta za evropsko demokracijo⁵ so v sporočilu obravnavani trije stebri akcijskega načrta: 1) zaščita integritete volitev in spodbujanje demokratične udeležbe, 2) okrepitev svobode in pluralnosti medijev ter 3) boj proti dezinformacijam ter tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, pod vsakim od teh razdelkov pa je seznam dosežkov.

Poleg tega sporočilo obravnava nedavna prizadevanja za evropsko demokratično odpornost, in sicer s spodbujanjem vključujočega državljanskega udejstvovanja in udeležbe ter opredelitvijo možnosti financiranja EU, ki so organizacijam civilne družbe na voljo za krepitev njihovih zmogljivosti in izvajanje projektov, ki prispevajo k spodbujanju vrednot EU.

⁵ Dok. 13678/20.

II. PREDLOG DIREKTIVE GLEDE PREGLEDNOSTI ZASTOPANJA INTERESOV, KI SE IZVAJA V IMENU TRETJIH DRŽAV

Predlagana direktiva o določitvi harmoniziranih zahtev glede preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, na notranjem trgu in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (v nadaljnjem besedilu: predlagana direktiva) ima dva splošna cilja, in sicer zagotoviti pravilno delovanje trga EU za dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav ter hkrati prispevati k preglednosti, integriteti in zaupanju javnosti v postopke odločanja EU in držav članic v zvezi z vplivom tretjih držav. To je treba doseči z olajšanjem čezmejnih dejavnosti zastopanja interesov, ki se na pregleden način izvajajo v imenu tretjih držav, ter izboljšanjem znanja o obsegu, trendih in akterjih zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav.

S predlagano direktivo bi se od držav članic zahtevalo, da vzpostavijo in vodijo nacionalne registre za zagotavljanje preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki jih izvajajo subjekti iz tretjih držav, ter imenujejo organe, odgovorne za te registre. Poleg tega bi se s predlagano direktivo od držav članic zahtevalo, da imenujejo neodvisne nadzorne organe, odgovorne za nadzor izpolnjevanja in izvrševanja obveznosti iz predlagane direktive ter za izmenjavo informacij z nadzornimi organi v drugih državah članicah, kadar so za to pooblaščen v skladu s predlagano direktivo.

Predlagana direktiva bi se uporabljala za subjekte, ki interese v imenu tretjih držav zastopajo kot storitev ali podobne dejavnosti, ter bi uvedla obveznosti vodenja evidenc in registracije v nacionalnih registrih ter razkritja registracije pri obračanju na javne uslužbenke. Konkretnije je cilj Direktive zajeti dejavnosti, ki se izvajajo z namenom vplivanja na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja v EU. Med drugim so pomožne dejavnosti, strokovno pravno svetovanje, diplomatski odnosi in prispevki k osnovnemu financiranju načeloma izključeni, če niso povezani z dejavnostjo zastopanja interesov. V predlagani direktivi je pojem „tretja država“ opredeljen kot javni organi na vseh ravneh zunaj Evropskega gospodarskega prostora in vsi subjekti, katerih ukrepe je mogoče pripisati takemu javnemu organu.

V predlagani direktivi se zahteva popolna harmonizacija, kar pomeni, da države članice ne bi mogle ohraniti ali uvesti bolj ali manj strogih zahtev glede preglednosti za dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe direktive, niti različnih (upravnih) sankcij v primeru neskladnosti.

V predlagani direktivi je določen standardiziran sklop podatkov, ki jih je treba zbrati, pa tudi zahteve za specifičen sklop podatkov, ki morajo biti javno dostopni, in sicer posamično ali na zbirni ravni. Komisija bi lahko z delegiranimi akti spremenila podatke, ki jih je treba zbrati, ali informacije, ki jih je treba objaviti na zbirni ravni.

Poleg tega bi se s predlagano direktivo vzpostavil sistem zaščitnih ukrepov za registrirane subjekte, vključno z ustanovitvijo neodvisnih nadzornih organov, pa tudi morebitne harmonizirane sankcije, omejene na upravne sankcije v primeru neskladnosti. Neodvisni nadzorni organi bi lahko zahtevali evidence, ki jih vodijo subjekti, v primerih suma neskladnosti⁶ ali kadar bi subjekti lahko pomembno vplivali na javno življenje in razpravo (s pristopom, ki temelji na tveganju, s pomočjo finančnih pragov). Neodvisni nadzorni organi bi bili odgovorni tudi za čezmejno sodelovanje in izmenjavo informacij ter bi lahko v primeru neskladnosti uvedli upravne sankcije.

⁶ Predlagana direktiva bi spremenila Direktivo (EU) 2019/1937, da bi žvižgači lahko opozorili nadzorne organe, ki jih ustanovijo države članice, o dejanskih ali morebitnih kršitvah zahtev iz predloga.

III. VPRAŠANJA ZA MINISTRE IN MINISTRICE

1. Kakšno je vaše mnenje o ključnih elementih predlagane direktive, zlasti o področju uporabe v smislu dejavnosti in subjektov iz tretjih držav, ki jih je treba zajeti?
 2. Kakšne učinke na obstoječe registre za preglednost predvidevate v vaši državi članici ali na ravni Unije? Predvsem kaj menite o določbah predlagane direktive, na podlagi katerih države članice ne bi mogle ohraniti ali uvesti bolj ali manj strogih zahtev glede preglednosti za dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe direktive?
 3. Ali ob upoštevanju vseh pobud od leta 2020 in njihovega izvajanja obstajajo kakršni koli nadaljnji ukrepi na ravni EU, za katere menite, da bolje ščitijo naše demokracije, krepijo odpornost naših volilnih procesov in spodbujajo udeležbo državljanov in državljanek pri oblikovanju politik?
-